

Sygn. akt XI GC 1714/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 4 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Dariusz Plewczyński

Protokolant: Marta Majchrzyk

po rozpoznaniu w dniu 4 sierpnia 2020 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa A. T.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej w S. na rzecz powódki A. T. kwotę 758,00 zł (siedemset pięćdziesiąt osiem zł zero gr) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 listopada 2018 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 100 zł (sto zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

XI GC 1714/19

UZASADNIENIE

Sprawa rozpoznawana była w postępowaniu „zwykłym”

Pozwem z dnia 31 października 2019 r. A. T. wniosła przeciwko (...) spółce akcyjnej w S. o zapłatę kwoty 3890,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 4 listopada 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu, powódka wskazała, iż dnia 28 sierpnia 2018 r. doszło do zdarzenia drogowego w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki C. nr rej. (...) należący do J. Ł. i K. Ł.. Sprawca zdarzenia objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie ważnej polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z pozwaną. Powódka jest nabywcą wierzytelności od poszkodowanych ww. kolizją drogową. Podała, że ubezpieczyciel przyznał odszkodowanie w kwocie 2051,58 zł brutto, uznając koszt z tytułu najmu pojazdu zastępczego w kwocie 1134 zł w okresie 14 dni według zweryfikowanych stawek, koszt holowania uszkodzonego pojazdu w kwocie 585,48 zł według stawki przyjętej przez powódkę oraz uznając koszt z tytułu przechowania uszkodzonego pojazdu na parkingu strzeżonym w okresie 9 dni według zweryfikowanej stawki, którą powódka na potrzeby niniejszego postępowania zaakceptowała. Powódka podała, że pozwana odmówiła zwrotu kosztów dodatkowo płatnej usługi odbioru pojazdu zastępczego przy stawce 65 zł netto (79,95 zł brutto). Kwota dochodzona niniejszym pozwem stanowi różnicę pomiędzy wypłaconym odszkodowaniem a sumą należności wynikającą z wystawionej faktury.

Nakazem zapłaty z dnia 6 listopada 2019 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana w sprzeciwie od ww. nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Zakwestionowała wysokość stawki i okres najmu samochodu zastępczego, koszty odbioru pojazdu oraz przechowania pojazdu. Pozwana wskazała na ofertę najmu złożoną pełnomocnikowi poszkodowanych, z której poszkodowani nie skorzystali.

W toku procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 sierpnia 2018 r. doszło do zdarzenia drogowego w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki C. nr rej. (...) należący do J. Ł. i K. Ł.. Sprawca zdarzenia objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie ważnej polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z pozwaną.

Na skutek tej kolizji pojazd poszkodowanych nie nadawał się do dalszej jazdy. K. Ł. zamówiła pomoc drogową z assistans z umowy bankowej. W dniu zdarzenia ww. pojazd zastał odholowany przez powódkę na parking strzeżony przy ul. (...) w S.. Poszkodowani udzielili pracownikom powódki pełnomocnictwa do reprezentowania jej przed pozwaną w całym postępowaniu likwidacyjnym.

W dniu 28 sierpnia 2018 roku poszkodowany J. Ł. zawarł z powódką umowę najmu samochodu zastępczego marki P. (...) nr rej. (...) G, po stawce dobowej 200 zł netto za dobę. Wydanie pojazdu poszkodowanej nastąpiło w tym samym dniu.

W dniu 31 sierpnia 2018 roku poszkodowany J. Ł. zawarł z powódką umowę najmu samochodu zastępczego marki P. (...) nr rej. (...), po stawce dobowej 100 zł netto za dobę. Wydanie pojazdu poszkodowanej nastąpiło w tym samym dniu o godzinie 13:50. W umowie wpisano opłatę za wydanie 65 zł i opłatę za zwrot 65 zł.

Z wynajętych pojazdów jako kierowca korzystał J. Ł.. Dobowo przejeżdżał ok. 60-70 km. Nie jeździł za granicę, ani w dalsze trasy. Uszkodzony pojazd miał tylko OC i NW.

Dowód:

- dokumenty w aktach szkody na płycie CD – k. 79;
- zlecenie usługi holowania k.10,
- umowa najmu k.11-12,
- zeznania świadka J. Ł. k.102 verte-103,
- zeznania świadka R. T. k.101-102,

Szkoda została telefonicznie zgłoszona pozwanej w dniu 30 sierpnia 2018 r. o godzinie 13:14 przez pracownicę powódki. Po rozmowie telefonicznej jeszcze w tym samym dniu pozwana drogą elektroniczną poinformowała powódkę, że jest gotowa zorganizować poszkodowanym nieodpłatny wynajem auta na niezbędny czas dokonania naprawy uszkodzonego pojazdu. Poinformowano, że najem pojazdu za pośrednictwem pozwanej nie będzie powodował żadnych dodatkowych kosztów oraz zapewniono o dostępności wszystkich klas pojazdów. Zastrzeżono weryfikację długości i stawki najmu pojazdu segmentu B do kwoty 86 zł netto w przypadku wynajmu pojazdu spoza sieci wypożyczalni pozwanej. Szkoda została zarejestrowana pod numerem (...). Poszkodowany nie był poinformowany o propozycji pozwanej.

W dniu 4 września 2018 r. na parkingu przy ul. (...) w S. odbyły się oględziny z udziałem rzeczoznawcy pozwanej. Tego samego dnia pozwana sporządziła protokół szkody określając w nim koszty naprawy na kwotę 2811,76zł. W protokole ponownie wskazano na możliwość organizacji najmu pojazdu zastępczego i obowiązujące stawki

W dniu 10 września 2018 r. pozwana przyjęła swoją odpowiedzialność, przyznała i wypłaciła poszkodowanej odszkodowanie w kwocie 2811,76 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu.

Dnia 17 września 2018 r. pojazd został odholowany przez powódkę z parkingu do warsztatu (...). Warsztat zweryfikował uszkodzenia dokonując częściowego demontażu i mailowo zgłosił pozwanej informację o konieczności dokonania dodatkowych oględzin przesyłając kalkulację naprawy z prośbą o jej akceptację. W dniu 20 września 2018 roku pozwana zaakceptowała zgłoszone uszkodzenia dodatkowe, a serwis dokonał zamówienia części zamiennych, które były dostarczane sukcesywnie począwszy od dnia 21 września 2018 roku. W dniu 29 września 2018 roku serwis zakończył naprawę i wystawił fakturę nr (...) na kwotę 12707,28 zł.

Dowód:

- dokumenty w aktach szkody na płycie CD – k. 79;
- wezwanie do potwierdzenia przyjęcia odpowiedzialności k.36,
- mail pozwanej z dnia 7 września 2018 r. k.16,
- informacja dla właściciela pojazdu k.26,
- kalkulacja naprawy nr (...) k.26 verte,
- zgłoszenie dodatkowych oględzin k.30,
- kalkulacja naprawy nr (...) k.27-29,
- mail dot. akceptacji kalkulacji naprawy k.31,
- faktura (...) k.32,
- decyzja pozwanej z dnia 10 września 2018 r. k.17-18,
- potwierdzenie przelewu k.19,
- historia naprawy k.25,
- zeznania świadka J. Ł. k.102 verte-103,
- zeznania świadka R. T. k.101-102,

W dniu 1 października 2018 roku poszkodowany zwrócił wynajęty od powódki pojazd zastępczy, a powódka wystawiła na J. Ł. i K. Ł. fakturę vat (...) na kwotę 6097,11 zł z tytułu:

1. parkingu dla pojazdu po kolizji w okresie od 28.08.2018 do 17.09.2018 - 929,88 (21 dni x 36,00 zł netto);
2. najmu pojazdu zastępczego w okresie od 28.08.2018 do 31.08.2018 – 688,80 zł brutto (4 dni x 140,00 zł netto);
3. najmu pojazdu zastępczego w okresie od 31 sierpnia 2018 roku do 1.10.2018 r. – 3813 zł (14 dni x 100 zł netto)
4. odbioru pojazdu zastępczego na terenie miasta – 65 zł netto (79,95 zł);
5. holowania uszkodzonego pojazdu z parkingu do warsztatu - 585,48 zł brutto.

Wezwaniem do zapłaty z dnia 4 października 2018 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty za ww. fakturę Vat.

Dnia 8 października 2018 r. J. Ł. i K. Ł. jako cedenci zawarli z powódką jako cesjonariuszem umowę przelewu wierzytelności nr (...) - K, której przedmiotem był przelew wierzytelności przysługującej poszkodowanemu z tytułu zwrotu kosztów udokumentowanych fakturą VAT (...). Na mocy umowy powódka nabyła przysługujące poszkodowanej w stosunku do pozwanej wierzytelność o odszkodowanie z tytułu przedmiotowej szkody. W tym samym dniu powódka poinformowała pozwaną o dokonaniu przelewu wierzytelności, przesyłała fakturę Vat nr (...).

Dowód:

- dokumenty w aktach szkody na płycie CD – k. 79;
- pełnomocnictwa k.33 i 34,
- oświadczenie poszkodowanego o konieczności najmu pojazdu zastępczego k.35,
- faktura vat (...) k.13-14,
- wezwanie do zapłaty k.37,
- umowa przelewu wierzytelności k.8,
- zawiadomienie o przelewie k.9,
- zeznania świadka J. Ł. k.102 verte-103,
- zeznania świadka R. T. k.101-102,

Pozwana w odpowiedzi na wezwanie powódki decyzją z dnia 4 grudnia 2018 r. przyznała odszkodowanie w kwocie 11947,10 zł brutto z tytułu zweryfikowanej faktury Vat (...). W decyzji pozwana uznała koszt holowania w kwocie 585,48 zł, koszty parkowania pojazdu w kwocie 332,10 zł brutto (uznano za zasadny czas łącznie 9 dni tj. 6 dni od dnia zgłoszenia szkody do oględzin i 3 dni oczekiwania na dodatkowe oględziny oraz dokonano weryfikacji stawki dobowej z 36 zł do 30 zł) oraz uwzględniła koszt najmu samochodu zastępczego w kwocie 1134 zł informując, że uwzględniła 10 dób i weryfikuje stawkę najmu do kwoty 79 zł przyjmując tę kwotę za cennikiem wynegocjowanym z renomowanymi wypożyczalniąmi informując, że wyrażała chęć bezgotówkowego i niezwłocznego zorganizowania najmu samochodu zastępczego.

W dniu 27 lutego 2019 roku powódka złożyła odwołanie od powyższej decyzji wskazując, że do dnia 11 września 2018 roku oczekiwała na potwierdzenie przyjęcia odpowiedzialności przez pozwaną, a co za tym idzie najem powinien zostać uznany w wymiarze 35 dni. Powódka zakwestionowała przyjęcie przez pozwaną stawki 86 zł netto za dobę najmu samochodu zastępczego, zwróciła się o uznanie parkingu dla pojazdu uszkodzonego w ilości 21 dni w kwocie 36 zł netto/doba wzywając pozwaną do zapłaty kwoty 4045,53 zł.

W dniu 28 marca 2019 roku powódka wezwała pozwaną do podjęcia negocjacji w sprawie zawarcia ugody składając propozycję, aby pozwana dopłaciła kwotę 3800 zł z tytułu likwidacji przedmiotowej szkody.

Dowód:

- decyzja pozwanej z dnia 4.12.2018 r. k.20-22,
- potwierdzenie transakcji z dnia 5.12.2018 r. k.23,
- odwołanie od decyzji k.39-40,
- wezwanie k.38,

Dobowa stawka najmu dla lokalnego rynku w okresie 2018 r. dla pojazdu odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego tj. klasy (...) w opcji dla rozliczeń bezgotówkowych z limitem kilometrów, bez opcji dodatkowych najmu wynosiła 91-113 zł /doba netto, natomiast w opcji z uwzględnieniem rozliczenia bezgotówkowego, bez limitu kilometrów, ilość kierowców bez ograniczeń, wyjazdy zagraniczne, assistance 24 H, brak udziału własnego w uszkodzeniach wynosiła 125-152 zł/doba netto.

Wysokość stawek za podstawienie i odbiór pojazdu na lokalnym rynku z uwzględnieniem sposobu bezgotówkowego rozliczenia kształtowała się na:

- na terenie miasta $1,1 \times (0-50) = 0-55$ zł (ryczałt miejski)

- poza miasto $1,1 \times (1,5 - 2) = 1,55 - 2,2$ zł/km

Wysokość stawek za przechowywanie uszkodzonego pojazdu na parkingu strzeżonym z uwzględnieniem bezgotówkowego sposobu rozliczenia kształtowała się na poziomie 16,5 -27,5 zł doba netto.

Czas uzasadnionego technologią naprawy i przebiegiem procesu likwidacji szkody czasookresu przestoju pojazdu po zdarzeniu z dnia 28 sierpnia 2018 r., a tym samym uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego wynosił 22 dni.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego M. M. k.110-136,

- ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego M. M. k.165-165 verte,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione w części.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowił art. 822 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w §1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. Odpowiedzialność pozwanego towarzystwa ubezpieczeń wynikała również z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Obowiązkiem odszkodowawczym ubezpieczyciela wobec poszkodowanego są objęte wszelkie postaci szkody wyrządzone tej osobie, a więc zarówno szkody na osobie, jak i szkody na mieniu, co wynika z art. 34 ust. 1 powołanej ustawy.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż pojazd sprawcy wypadku, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. Również bezsporna jest osoba poszkodowanych.

Zgodnie z art. 509 §1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Natomiast zgodnie § 1 art. 510 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Jeżeli zawarcie umowy przelewu następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności, z zapisu zwykłego, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania (§2). Stosownie do art. 882 §4 k.c. poszkodowany może dochodzić odszkodowania bezpośrednio od ubezpieczyciela sprawcy. Jest to samodzielne

odrębne roszczenie, które może być przedmiotem obrotu. Fakt nabycia wierzytelności przez powoda nie jest sporny, a nadto wynika z przedstawionej umowy cesji.

Rozważenia wymaga natomiast czy istniała wierzytelność objęta przelewem i ewentualnie w jakim zakresie.

W dotychczasowych judykatach podkreślano wielokrotnie, że uznanie wydatków związanych z najmem pojazdu zastępczego bądź innymi czynnościami po wypadku za element szkody musi być oceniane indywidualnie w realiach każdej konkretnej sprawy. Przy ustaleniu wysokości odszkodowania z tego tytułu stosować należy metodę dyferencyjną, zgodnie z którą za szkodę poczytać należy różnicę między stanem majątku poszkodowanego, który powstał po wystąpieniu zdarzenia sprawczego a hipotetycznym stanem jaki istniałby, gdyby do zdarzenia tego nie doszło. Poszkodowany, którego pojazd uległ uszkodzeniu w wyniku zdarzenia komunikacyjnego, nie uzyskuje roszczenia o zapewnienie mu pojazdu zastępczego. Zatem nie jest uzasadnione poszukiwanie abstrakcyjnych sposobów „wycenienia” wartości szkody polegającej na niemożności korzystania z uszkodzonego pojazdu. Ustalenie odszkodowania w omawianym zakresie wymaga przede wszystkim udowodnienia przez poszkodowanego wysokości szkody. Podobnie jest w zakresie wydatków dotyczących innych podjętych czynności.

Jednocześnie w myśl art. 361 §1 k.c. jedynie w sytuacji gdy koszty poniesione na najem pojazdu „zastępczego” lub inne czynności będą kwalifikowały się jako normalne (zwykłe) następstwa zdarzenia sprawczego, uznać je można będzie za składnik (element) szkody w przedstawionym wyżej rozumieniu.

Prawidłowe ustalenie istnienia związku przyczynowego w rozumieniu normy art. 361 §1 k.c. między zdarzeniem sprawczym a kosztami ponoszonymi celem uzyskania możliwości korzystania z pojazdu zastępczego, czy wykonania innych usług, wymaga zwłaszcza (co również stanowiło przedmiot wypowiedzi w orzecznictwie i nauce prawa) wzięcia pod uwagę zachowania się wierzyciela w trakcie usuwania skutków zdarzenia sprawczego. Podkreśla się, że na wierzycielu (poszkodowanym) spoczywa obowiązek zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów wywodzony z regulacji art. 354 §2 k.c., 362 k.c. i 826 §1 k.c.). Zatem szkody nie będzie stanowił każdy wydatek poniesiony celem uzyskania możliwości korzystania z pojazdu zastępczego, a jedynie taki, który w realiach konkretnej sprawy zostanie uznany w świetle powołanych przepisów za niezbędny i celowy dla zapobieżenia szkody w majątku przedsiębiorcy (por. zwłaszcza uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011(III CZP 5/11/ OSNC 2012 nr 3 poz. 28).

W orzecznictwie eksponuje się wreszcie konieczność zachowania rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika przy ponoszeniu kosztów. Wydatki z tego tytułu są uwzględniane jako element szkody z tej przyczyny, że służą one powinny zasadniczo zmniejszeniu ujemnych następstw w sferze majątkowej poszkodowanego. Zatem w tym kontekście również należy oceniać celowość i zasadność wydatków ponoszonych przez poszkodowanego.

Reasumując - o zakwalifikowaniu wydatku związanego z najmem pojazdu zastępczego, czy innymi usługami jako szkody decydować muszą realia konkretnej sprawy, w tym zwłaszcza niezbędność (celowość) czynności polegającej na skorzystaniu z pojazdu zastępczego lub innych usług dla ograniczenia majątkowych skutków zdarzenia sprawczego, a dalej - celowość poniesionych kosztów i ich uzasadnienie ekonomiczne.

Niniejsza sprawa kumuluje całą problematykę odszkodowań z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy. Z jednej strony jest zakład ubezpieczeń dążący do wypłaty jak najniższego odszkodowania z drugiej strony występuje profesjonalna firma nabywająca wierzytelności odszkodowawcze i świadcząca usługi, która w żaden sposób nie jest zainteresowana minimalizacją szkody, a w niniejszej sprawie wręcz próbuje ją generować. Pomiędzy wskazanymi podmiotami usytuowany jest poszkodowany, który nie wie jak się zachować, któremu wyjaśnia się, że za nic nie musi płacić, że to na koszt ubezpieczyciela. Poszkodowany ma znikomą lub żadną wiedzę o kosztach, a często i rodzaju poszczególnych usług. Znamienna jest sytuacja, że poszkodowany J. Ł. w trakcie przesłuchania wprost wskazał, że nie mówiono mu, że jest dodatkowa opłata za wydanie czy parking, że nie informowano go o propozycji pozwanej zorganizowania najmu. Świadek R. T. natomiast, każdorazowo pamięta poszczególne zdarzenia i szczegółowo je opisuje, mimo że podobnych zdarzeń z uwagi na rozmiar działalności jest wiele. Ewentualnie odwołuje się do rzekomej

praktyki w firmie zgodnie z którą na pewno o wszystkim informowano poszkodowanego. Oceniając wiarygodność zeznań poszkodowanego oraz R. T. Sąd zdecydowanie daje prymat tym pierwszym. Dla poszkodowanego zdarzenie tego typu niewątpliwie jest rzadkie i istotne. Tym bardziej zapada więc w jego pamięć. Nie ma on też żadnego interesu w podaniu nieprawdy, gdy tymczasem świadek R. T. z uwagi na funkcję w firmie powódki niewątpliwie zainteresowany jest korzystnym dla niej rozstrzygnięciem. W świetle takich okoliczności w pełni wiarygodne są zeznania J. Ł., że nie miał informacji, że pozwana może zorganizować mu pojazd zastępczy oraz, że nie miał żadnego kontaktu z pozwaną. Powódce organizującej likwidację szkody wcale nie zależało na tym, aby poszkodowany skorzystał z oferty pozwanej.

Sąd nie akceptuje sytuacji, gdy poszkodowanym obiecuje się „darmowe” zajęcie całą sprawą (często utrzymując ich w błędzie co do działania w imieniu ubezpieczyciela), po czym strona powodowa w sposób dowolny podejmuje czynności, które uzna za stosowne, swobodnie ustalając ceny tych usług, by następnie próbować obciążyć kosztami z tym związanymi zakład ubezpieczeń. Działanie takie nijak ma się do zasady minimalizacji szkody.

Rozważenia wymagają poszczególne pozycje objęte pozwem, a wskazane na fakturze nr (...).

Co do zasady uwzględnić należało odszkodowanie w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego (poz. 2 i 3 na fakturze). Sama pozwana też tak zresztą zrobiła wypłacając kwotę 1134zł. Ze zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów i zeznań świadka J. Ł. wynika niezbędnosc najmu pojazdu zastępczego. Biegły ostatecznie na rozprawie ustalił uzasadniony w okolicznościach sprawy okres najmu na 22 dni, przyjmując, że w opinii pisemnej zdublował okres 3 dni oczekiwania na wykonanie i akceptację oględzin dodatkowych (ujęto go także w okresie 13 dni). Odnosząc się do zarzutów pozwanej biegły wyjaśnił na rozprawie wpływ kilkukrotnego dostarczania części na czas zakończenia prac. Ustalony przez biegłego czas jest niezbędny i konieczny do przeprowadzenia naprawy. Sąd podziela stanowisko biegłego, nie ma zresztą stosownej wiedzy by podważać ustalenia biegłego dysponującego wiedzą specjalną i doświadczeniem .

Jako uzasadnioną dobową stawkę najmu Sąd przyjął 86zł brutto. Na wstępie wskazać należy na aktualne stanowisko Sądu Najwyższego będące niejako odpowiedzią na zwiększenie się sporów z udziałem podmiotów oferujących tzw. najem bezgotówkowy tj. rozliczany z ubezpieczenia sprawcy, którego Sąd podziela. **W uchwale z dnia 24 sierpnia 2017r (sygn. akt III CZP 20/17)**, Sąd Najwyższy wskazał, że jeżeli zatem ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu - we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów - skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te - w zakresie nadwyżki - będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, gdy wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za „celowe i ekonomicznie uzasadnione”. W tym kontekście istotne znaczenie ma nie tylko równorzędność samego pojazdu, ale także dodatkowych warunków umowy, takich jak np. czas i miejsce udostępnienia oraz zwrotu pojazdu zastępczego czy też obowiązek wpłaty kaucji. Jeżeli istotne warunki wynajmu proponowanego przez ubezpieczyciela (we współpracy z przedsiębiorcą wynajmującym pojazdy) czynią zadość potrzebie ochrony uzasadnionych potrzeb poszkodowanego, nie ma podstaw, by obciążać osoby zobowiązane do naprawienia szkody wyższymi kosztami związanymi ze skorzystaniem przez poszkodowanego z droższej oferty. Odstępstwa od tej reguły nie uzasadniają drobne niedogodności o charakterze niemajątkowym, które mogą wiązać się np. z koniecznością nieznacznie dłuższego oczekiwania na podstawienie pojazdu zastępczego proponowanego przez ubezpieczyciela. Z uwagi na ciążący na ubezpieczycielu obowiązek szczególnej, podwyższonej staranności nie można też przypisać decydującego znaczenia czynnikowi w postaci szczególnego zaufania, jakie poszkodowany ma do kontrahenta, z którego usług chciałby skorzystać. Poniesienia wyższych kosztów nie uzasadnia również sama przez się prostota skorzystania z oferty najmu złożonej przez przedsiębiorcę prowadzącego warsztat naprawczy, w którym uszkodzony pojazd ma być naprawiany. Konieczność dodatkowego kontaktu z ubezpieczycielem - w praktyce zwykle telefonicznego - nie może być uznana za niedogodność, która uzasadnia poniesienie wyższych kosztów najmu. Co więcej, należy uznać, że w ramach ciążącego na poszkodowanym obowiązku minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem) mieści się obowiązek niezwłocznego zasięgnięcia informacji co do tego, czy ubezpieczyciel może zaproponować poszkodowanemu pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu (zniszczonemu). Nie ma to nic

wspólnego z koniecznością poszukiwania przez poszkodowanego najtańszej oferty rynkowej najmu, nie jest bowiem istotne to, czy propozycja ubezpieczyciela jest najtańsza, lecz to, że jest przez niego akceptowana. Za przyjętą interpretacją przemawia nie tylko powołana w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11) zasada proporcjonalności, nakazująca uwzględnić godne ochrony interesy poszkodowanego i dłużnika, ale także ogólniejszy wzgląd na racjonalność ekonomiczną rozwiązań prawnych. Trudno bowiem pominąć, że proponowanie przez ubezpieczycieli (we współpracy z innymi przedsiębiorcami) pojazdów zastępczych jest - ze względu na efekt skali i związaną z tym efektywność kosztową - rozwiązaniem korzystnym dla ogółu ubezpieczonych, gdyż ogranicza koszty ochrony ubezpieczeniowej (i tym samym wysokość składek). Rozwiązanie takie może sprzyjać także korzystnej dla ubezpieczonych konkurencji w zakresie stawek czynszu najmu. Niesie również pewne korzyści dla samego poszkodowanego, który - korzystając z propozycji ubezpieczyciela - ma zapewnione pełne pokrycie kosztów pojazdu zastępczego, unika związanych z tym sporów i przedłużenia postępowania likwidacyjnego. W szerszej skali przyczynia się także do redukcji liczby sporów sądowych, gdyż - jak wynika z badań orzecznictwa sądów powszechnych - właśnie spory o zasadność stawek czynszu są najczęstszym zarzewiem procesów sądowych. Należy też podkreślić, że proponowana wykładnia nie eliminuje ani nie ogranicza przysługującej poszkodowanemu swobody wyboru kontrahenta, od którego najmie pojazd. Sprawia jedynie - ze względu na obowiązek zapobiegania zwiększeniu rozmiarów szkody - że zawierając umowę na mniej korzystnych warunkach od proponowanych przez ubezpieczyciela, poszkodowany będzie zmuszony ponieść część związanych z tym kosztów. Przeciwno przedstawionemu stanowisku nie przemawia wystarczająco silnie przyjmowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że odpowiedzialnością ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej objęte są - jako „niezbędne i ekonomicznie uzasadnione” - koszty naprawy pojazdu ustalone według cen, którymi posługuje się swobodnie wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu, choćby odbiegały (były wyższe) od cen przeciętnych, jeżeli tylko odpowiadają cenom stosowanym przez usługodawców na lokalnym rynku (por. zwłaszcza uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 51 i postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., III CZP 91/05, nie publ.). Trzeba zwrócić uwagę, że w przypadku kosztów naprawy pojazdu służących bezpośrednio wyeliminowaniu już istniejącej szkody majątkowej interes poszkodowanego podlega intensywniejszej ochronie niż w przypadku wydatków na najem pojazdu zastępczego, które nie służą wyrównaniu szkody - utrata możliwości korzystania z rzeczy nie jest szkodą - lecz jedynie wyeliminowaniu negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu (por. uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11). W konsekwencji wymagania dotyczące pokrycia obu kategorii kosztów różnią się. O ile celowość i ekonomiczność wydatków służących bezpośrednio restytucji (naprawie pojazdu) jest kontrolowana co do zasady tylko w wąskich granicach określonych w art. 363 § 1 zd. 2 k.c., o tyle w przypadku kosztów służących wyeliminowaniu negatywnych następstw majątkowych - jest samoistną, podstawową przesłanką warunkującą zakwalifikowanie tych wydatków jako szkodę. Znaczenie tej różnicy uwidacznia się także w tym, że zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11) kompensacie podlegają jedynie rzeczywiście poniesione wydatki na najem pojazdu zastępczego, podczas gdy koszty naprawy pojazdu mogą być - zgodnie z utrwalonym orzecznictwem - dochodzone jeszcze przed ich poniesieniem (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSNC 2002, nr 6, poz. 74, z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03 i z dnia 17 maja 2007 r., III CZP 150/06, OSNC 2007, nr 10, poz. 144 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 27 czerwca 1988 r., I CR 151/88, (...) 1988, nr 6, s. 16; z dnia 11 czerwca 2001 r., V CKN 266/00, OSP 2002, nr 3, poz. 40, z dnia 20 lutego 2002 r., V CK 908/00, nie publ., z dnia 11 czerwca 2001 r., V CKN 226/00, OSP 2002, z. 3, poz. 40, z dnia 7 sierpnia 2003 r., IV CKN 387/01, nie publ., z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 707/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 48).

Bezspornie pozwana proponowała organizację najmu pojazdu zastępczego wskazując jakie stawki obowiązują w tym zakresie. Propozycja taka padła po zgłoszeniu szkody przez powódkę, która reprezentowała poszkodowanych. Znamiennym jest, że poszkodowany, jak wynika z jego zeznań, nie miał o tym wiedzy, gdyż informacja taka nie została mu przekazana przez powódkę. Treść oświadczeń o współpracy firm wynajmujących (k.61-63) potwierdza, że jej oferta była realna. Na marginesie zwrócić należy uwagę, że samą szkodę zgłoszono 30 sierpnia 2018r, ale najem pojazdu zastępczego rozpoczęto już w dniu 28 sierpnia 2018r. Obecnie przy możliwości telefonicznego lub elektronicznego zgłoszenia szkody, działanie takie nie nastęrcza trudności i można go dokonać bez zbędnych formalności i z dowolnego

miejsca. Zwlekanie przez powódkę z taką czynnością, przy jednoczesnym bezzwłocznym rozpoczęciu najmu obciąża powódkę, która jako profesjonalista podjęła się reprezentacji poszkodowanych.

Po szkodzie sytuacja poszkodowanego powinna być taka sama jak przed szkodą, nie powinna więc ulec pogorszeniu ani polepszeniu. Za przywrócenie takiego stanu odpowiedzialna jest pozwana. Odrzucenie oferty organizacji najmu przez ubezpieczyciela, jak wskazał Sąd Najwyższy w przywołanym orzeczeniu, musi być wykazane szczególnymi racjami. Nie polega to na tym, że strona powodowa będzie wyszukiwała hipotetyczne wątpliwości, ale by poszkodowany racjonalnie wyjaśnił dlaczego nie skorzystał z oferty pozwanej.

Samochód zastępczy nie jest elementem obligatoryjnie przysługującym każdemu poszkodowanemu. Jego udostępnienie ma wyrównać ubytek w postaci niemożności korzystania z pojazdu własnego, czyli służyć zaspokajaniu potrzeb poszkodowanego, które wcześniej realizowane były z udziałem pojazdu własnego. Oczywiście ma on prawo do swobodnego wyboru wypożyczalni oraz ustalenia dowolnych warunków najmu, ale działania tego typu nie mogą zwiększać szkody i rodzić negatywnych konsekwencji dla ubezpieczyciela sprawcy.

Z zebranego materiału dowodowego w żaden sposób nie wynika, że propozycja pozwanej nie zaspokajała potrzeb komunikacyjnych poszkodowanych, które ograniczały się do typowych średnich dystansów dobowych (ok. 60-70 km) i ubezpieczenia pojazdu własnego tylko w zakresie OC i NW. Poszkodowany wprost zeznał, że za granice i do G. (w dalsze trasy) nie zamierzał wykorzystywać pojazdu. Na marginesie odnotować należy, że sporadyczne dalsze wyjazdy i tak nie wpłyną na limit kilometrów, gdyż jest on określany na 200-300km ale średnio dla każdego dnia w czasie całego okresu najmu, a takie odległości pokonują z reguły pojazdy w ramach firm (taksówki, sprzedawcy, dostawcy itp.). W zaistniałej sytuacji oczekiwanie przez powódkę wyjaśnień od ubezpieczyciela (k.24) jawi się jedynie jako szukanie pretekstu dla odmowy przyjęcia oferty pozwanej. Wniosek ten jest tym bardziej uzasadniony gdy uwzględni się, że poszkodowany w ogóle nie miał wiedzy o możliwości zorganizowania najmu przez pozwaną. Powódka dosyć swobodnie operuje też danymi, w szczególności w fakturze inna jest stawka najmu niż na umowie, nie zafakturowano też w pełni wskazanych w umowie zwrotów i wydań pojazdu.

W orzecznictwie Sądu Okręgowego w Szczecinie wyrażono trafne stanowisko, które Sąd w niniejszej sprawie podziela, że wysokość czynszu pojazdu wynajmowanego należy odnieść do klasy pojazdu uszkodzonego. W celu wykazania, że koszty wynajmu pojazdu zastępczego były zbyt wysokie, należy udowodnić, że stawka czynszu, która została przyjęta w umowie najmu między poszkodowanym, a powodem była nieadekwatna do klasy pojazdu, który został uszkodzony (por. wyrok z dnia 21 czerwca 2013r sygn.. akt VIII Ga 154/13). Z informacji pozwanej wynika, że stawka za pojazd klasy B, a więc taki jak uszkodzony to 86zł brutto. Gdyby poszkodowany skorzystał z oferty pozwanej, to pojazd w tej cenie byłby mu zapewniony (powinien być), w związku z tym to ten koszt stanowi górną granicę stawki dobowej w ramach szkody na co wskazał też Sąd Najwyższy w cytowanej powyżej uchwale z dnia 24 sierpnia 2017r (sygn. akt III CZP 20/17).

Podsumowując zasadne odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego to 1892zł brutto (22 x 86zł brutto). Dotychczas z tytułu najmu wypłacono kwotę 1134zł, zasądzeniu podlega więc kwota 758zł.

Odsetki od zasądzonej kwoty przyznano na podstawie art. 817 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu.

Brak jest podstaw do uwzględnienia kosztów parkingu (poz. 1 z faktury) i to z kilku względów. Po pierwsze poszkodowany, jak zeznał, od początku był zainteresowany naprawą w (...) C., a tam przechowanie pojazdu byłoby bezpłatne. Po drugie poszkodowany wskazał (k.103), że gdyby wiedział, że za parking będzie musiał ponosić koszty to przechowałby pojazd na swojej posesji, ale nikt go o tym nie informował, powiedziano, że będzie to bezgotówkowe. W ocenie Sąd koszt parkowania został wygenerowany przez działania powódki i nie stanowi szkody pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem ubezpieczeniowym.

Podobnie bezzasadne jest żądanie w zakresie kosztów podstawienia pojazdu zastępczego. Poszkodowany wskazał, że nie informowano go że taka usługa jest dodatkowo płatna. Sam pojazd zastępczy przekazano mu i odebrano w

miejscu wskazanym przez powódkę. Przede wszystkim jednak koszt ten nie powstałby w przypadku skorzystania z oferty zorganizowania najmu przez pozwaną, gdyż wówczas opłaty takie nie są pobierane.

Koszty holowania wskazane w omawianej fakturze nie były ujęte w pozwie, gdyż zgodnie treścią uzasadnienia pozwu zostały pokryte w całości przed procesem.

Istotne elementy materiału dowodowego omówione zostały we wcześniejszej fazie uzasadnienia. Dla porządku wskazać należy, że Sąd dokonał ustaleń w oparciu o częściowo niesporne twierdzenia stron, dowody z dokumentów, zeznania świadków oraz dowód z opinii biegłego. Zeznania poszkodowanej J. Ł. Sąd uznał za wiarygodne. Zeznaniami świadka R. T., Sąd przyznał ten przymiot tylko w zakresie okoliczności znajdujących potwierdzenie w innych dowodach. Zeznania tego świadka nie stanowią samodzielnej podstawy ustaleń.

Dowód z opinii biegłego stosownie do utrwalonych w nauce i orzecznictwie poglądów, ze względu na swoją specyfikę może być oceniany przez sąd jedynie w płaszczyźnie poprawności logicznej, zgodności z zasadami doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej (por. Wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2004r, sygn. akt II CK 572/04, Lex nr 151656). Biegły sporządzający opinię jest stałym i długoletnim biegłym sądowym. Nie ma podstaw do podważania jego kwalifikacji, wyjaśnień i metodyki opartych na wiedzy i doświadczeniu. Na rozprawie biegły odniósł się także do zarzutów stron. W ocenie Sądu biegły sporządził opinię, która była przydatna przy dokonywaniu ustaleń.

Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.).

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach stanowi art. 100 zd.1 k.p.c. stosownie do którego w razie częściowego uwzględnienia żądań koszty będą stosunkowo rozdzielone.

Powódka wygrała co do 20% początkowego przedmiotu sporu i poniosła następujące koszty: opłatę od pozwu w kwocie 200 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17zł, połowę kosztów biegłego 527,79zł oraz koszt wynagrodzenia pełnomocnika 900zł. Wysokość kosztów wynagrodzenia pełnomocnika ustalono w wysokości stawki minimalnej na podstawie §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

Pozwana powinna zwrócić 20% kosztów celowych poniesionych w celu dochodzenia należności, czyli kwotę 329zł.

Na uwzględnione do rozliczenia po stronie pozwanej koszty procesu składają się połowa kosztów opinii biegłego 527,80zł, koszt opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 7,38zł.

Pozwana wygrała w 80%. Powódka powinna jej więc zwrócić kwotę 429zł.

Po odjęciu od kwoty 429zł kwoty 329zł otrzymujemy kwotę 100zł tj. kwotę jaką zobowiązana jest uiścić powódka.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto jak w punkcie III sentencji.

Pozostała część zaliczek zostanie zwrócona po uprawomocnieniu się wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

3. (...)

4.(...)

5. (...)